

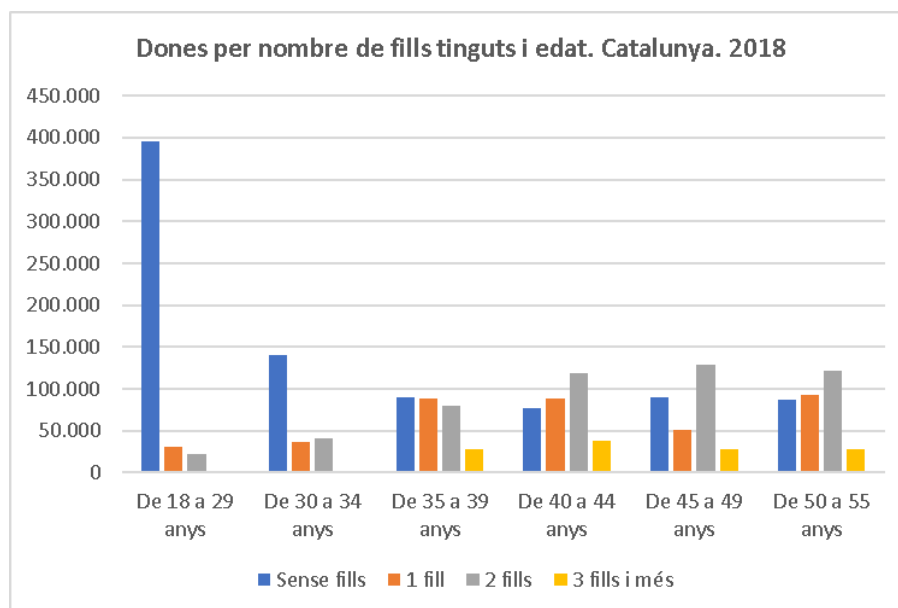
29 d'octubre de 2020

Enquesta de fecunditat. Any 2018

El 26,7% de les dones de 40 a 55 anys no han tingut fills biològics

L'Idescat ha dut a terme una explotació de l'Enquesta de fecunditat 2018 de l'INE, que se centra exclusivament en els fills biològics tinguts per les dones de 18 a 55 anys. L'anàlisi d'aquesta explotació mostra elevats nivells d'infecunditat a totes les edats, però destaca el 26,7% de dones de 40 a 55 anys que no han tingut fills biològics. D'altra banda, a edats més joves, el 87,5% de les dones menors de 30 anys no han tingut fills biològics, ni tampoc el 61,3% de les dones de 30 a 34 anys.

El nombre mitjà de fills tinguts per la població femenina de 18 a 55 anys el 2018 és de 0,97 fills. Aquesta dada sintetitza el comportament de diferents generacions de dones, algunes a l'inici de la seva vida reproductiva i d'altres al final. La fecunditat de les dones menors de 40 anys és de 0,60 fills, mentre que la de les dones de 40 a 55 anys és d'1,34 fills. D'aquest últim grup de dones, un 26,7% no ha tingut fills i les que sí que n'han tingut, una tercera part ha tingut un únic fill (33,3%), més de la meitat n'ha tingut dos (53,3%) i el 13,4%, tres o més.

La darrera informació de referència sobre indicadors de descendència i infecunditat es troba al Cens de població 2011, que mostrava que les dones de 40 a 55 anys van tenir una descendència d'1,59 fills i un nivell d'infecunditat del 18,4%. Pel que fa a la grandària de la família, el 29% de les dones amb descendència van tenir un únic fill, el 54,7% en van tenir dos i el 16,3% en van tenir tres o més.

Aquesta informació contrasta amb els resultats de l'Enquesta de fecunditat 2018, en què s'observa una caiguda significativa de la descendència i un fort augment de la infecunditat. També es constata una disminució de la grandària de la família ja que hi ha un augment significatiu dels fills únics i una disminució correlativa de la propensió a tenir segons i tercers fills o més.

El comportament de la fecunditat varia segons diferents factors com la nacionalitat, el nivell d'estudis o la situació laboral

Les dones de nacionalitat estrangera residents a Catalunya tenen una fecunditat més alta i una edat mitjana a la maternitat més jove que les dones de nacionalitat espanyola. Així ho demostra el nombre mitjà de fills per dona i el percentatge de dones sense fills per edat. Les dones estrangeres tenen un nombre mitjà de fills d'1,14 i el 57,1% de les dones estrangeres menors de 40 anys no han tingut fills. Per a les dones de nacionalitat espanyola, els valors són de 0,93 fills per dona, amb el 67,0% de dones menors de 40 sense fills. Pel que fa a la grandària de la família de les dones de més de 40 anys que han tingut fills, els patrons segons la nacionalitat són força diferents. Entre les dones estrangeres amb fills, el 28,8% han tingut un únic fill, el 28,7% n'han tingut dos i el 42,6% n'han tingut tres o més. Entre les dones espanyoles amb fills, el 34% han tingut un únic fill, el 56,9% n'han tingut dos i només el 9,2% n'han tingut tres o més.

D'altra banda, l'increment dels anys d'estudis de la població ha tingut com a conseqüència, un augment de l'edat en què les dones tenen fills i una reducció de la fecunditat. Les dones amb estudis superiors tenen 0,81 fills per dona i també hi ha una proporció més alta de dones sense fills (52,4%). En comparació, les dones amb un nivell d'estudis menor tenen 1,47 fills per dona i el 25,9% no tenen cap fill.

En relació amb l'ocupació, l'increment de la participació de les dones al mercat laboral també ha incidit en el descens de la fecunditat. Les dones inactives tenen més fills que les actives. La fecunditat de les dones inactives de 50 a 55 anys és d'1,8 fills per dona, mentre que les dones actives en tenen 1,17.

L'Idescat difon una selecció de taules de l'Enquesta de fecunditat 2018 publicades per l'INE

Pel que fa a la fecunditat desitjada, les dones voldrien tenir més fills dels que tenen, al voltant dels dos fills per dona (1,93). És significatiu que el 72,0% de les dones desitjarien tenir dos fills i més. Les dones que tenen fills són les que voldrien tenir un nombre de fills més alt. D'altra banda, la proporció de dones que no volen tenir fills disminueix amb l'edat, i de mitjana representen el 12,0% de les dones en edat fèrtil.

La situació laboral de les dones es pot convertir en un obstacle per aconseguir la fecunditat desitjada. El 28,6% de les dones declaren que han tingut menys fills dels que volien, per raons laborals o de conciliació de la vida familiar i laboral.

En relació amb el retard en l'edat a tenir el primer fill, una quarta part de les dones al·leguen com a principal motiu la falta d'una relació estable (25,4%) i un 20,7% al·leguen raons laborals o de conciliació. En aquest context, s'ha de tenir en compte el retard en l'emancipació de les dones, ja que el 35,9% de les dones d'entre 18 i 39 anys declaren que conviuen amb els pares.

La conciliació de la vida familiar i laboral és un dels motius que les dones assenyalen amb més freqüència com un impediment per tenir més fills. Per comprendre aquesta afirmació cal analitzar com es distribueixen les tasques de cura dels fills a la llar. Així, per exemple, a les llars on les dones enquestades conviuen

amb fills menors de 14 anys, són elles les fan la major part de les tasques. Les excepcions són posar els fills al llit, jugar-hi i ajudar-los amb els deures o triar les extraescolars, que són tasques fetes de manera més igualitària per les mares i les seves parelles.

La família, especialment els avis, compleixen un rol fonamental en la cura dels fills. El 16,9% de les mares amb fills menors de 3 anys recorren als avis o a un altre familiar per cuidar-los i el 20,6% combinen l'escola infantil amb l'ajuda d'altres membres de la família.

En relació amb el control de la natalitat, al voltant del 65% de les dones menors de 30 anys utilitzen anticonceptius, proporció que disminueix amb l'edat. Els anticonceptius hormonals són utilitzats amb més freqüència entre les dones menors de 30 anys (33,1%), mentre que el preservatiu masculí és el mètode més usat en la resta d'edats.

Taula 1. Dones per nombre de fills biològics tinguts i edat. Catalunya. 2018

	Sense fills	1 fill	2 fills	3 fills i més	Amb fills	Total de dones	Nombre mitjà de fills
De 18 a 29 anys	395.482	31.011	22.884	..	56.518	452.000	0,19
De 30 a 34 anys	141.036	36.819	40.803	..	89.184	230.220	0,69
De 35 a 39 anys	89.293	88.628	79.332	28.166	196.125	285.418	1,19
De 40 a 44 anys	76.893	88.662	119.438	38.222	246.322	323.215	1,40
De 45 a 49 anys	90.117	50.610	129.186	27.470	207.266	297.383	1,35
De 50 a 55 anys	86.544	92.296	121.823	27.759	241.879	328.423	1,28
Total	879.364	388.027	513.466	135.802	1.037.295	1.916.659	0,97

(..) Dada confidencial, amb baixa fiabilitat o no disponible.

Font: Idescat.

Taula 2. Dones per nombre de fills biològics tinguts, edat i nacionalitat. Catalunya. 2018

	Sense fills		Amb fills		Total de dones	Nombre mitjà de fills
	Dones	%	Dones	%		
Espanyola	724.027	46,0	850.295	54,0	1.574.322	0,93
De menys de 40 anys	494.884	67,0	243.411	33,0	738.295	0,54
De 40 anys i més	229.143	27,4	606.884	72,6	836.027	1,28
Estrangera	155.337	45,4	187.000	54,6	342.337	1,14
De menys de 40 anys	130.926	57,1	98.417	42,9	229.343	0,81
De 40 anys i més	88.583	78,4	112.994	1,83
Total	879.364	45,9	1.037.295	54,1	1.916.659	0,97
De menys de 40 anys	625.810	64,7	341.828	35,3	967.638	0,60
De 40 anys i més	253.554	26,7	695.467	73,3	949.021	1,34

(..) Dada confidencial, amb baixa fiabilitat o no disponible.

Font: Idescat.

Taula 3. Dones amb fills per nombre de fills biològics tinguts, edat i nacionalitat. Catalunya. 2018

	1 fill		2 fills		3 fills i més		Total
	Dones	%	Dones	%	Dones	%	
Espanyola	323.664	38,1	447.649	52,6	78.982	9,3	850.295
De menys de 40 anys	117.589	48,3	102.584	42,1	23.238	9,5	243.411
De 40 anys i més	206.075	34,0	345.065	56,9	55.745	9,2	606.884
Estrangera	64.363	34,4	65.817	35,2	56.819	30,4	187.000
De menys de 40 anys	38.869	39,5	40.435	41,1	98.417
De 40 anys i més	25.494	28,8	25.383	28,7	37.706	42,6	88.583
Total	388.027	37,4	513.466	49,5	135.802	13,1	1.037.295
De menys de 40 anys	156.458	45,8	143.019	41,8	42.351	12,4	341.828
De 40 anys i més	231.569	33,3	370.447	53,3	93.451	13,4	695.467

(..) Dada confidencial, amb baixa fiabilitat o no disponible.

Font: Idescat.

Taula 4. Dones per nombre de fills biològics tinguts i nivell d'estudis. Catalunya. 2018

	Sense fills	1 fill	2 fills i més	Amb fills	Total de dones	Nombre mitjà de fills
Primera etapa d'educació secundària	102.049	96.529	195.717	292.246	394.295	1,47
Segona etapa d'educació secundària	252.303	100.894	167.247	268.142	520.445	0,90
Educació superior	525.012	190.604	286.303	476.907	1.001.919	0,81
Total	879.364	388.027	649.268	1.037.295	1.916.659	0,97

Font: Idescat.

Taula 5. Dones per nombre de fills biològics tinguts i relació amb l'ocupació Catalunya. 2018

	Sense fills	1 fill	2 fills i més	Amb fills	Total de dones	Nombre mitjà de fills
Actives	690.621	340.019	519.825	859.843	1.550.464	0,96
De 18 a 29 anys	251.139	26.642	18.797	45.439	296.578	0,22
De 30 a 39 anys	213.038	109.988	131.721	241.708	454.746	0,90
De 40 a 49 anys	145.796	127.186	258.622	385.808	531.604	1,33
De 50 a 55 anys	80.648	76.203	110.685	186.888	267.536	1,17
Inactives	188.743	48.009	129.443	177.452	366.195	1,00
De 18 a 29 anys	144.343	155.422	0,13
De 30 a 39 anys	17.290	..	28.141	43.601	60.892	1,47
De 40 a 49 anys	21.214	..	55.694	67.780	88.994	1,64
De 50 a 55 anys	..	16.094	38.897	54.991	60.887	1,80
Total	879.364	388.027	649.268	1.037.295	1.916.659	0,97
De 18 a 29 anys	395.482	31.011	25.507	56.518	452.000	0,19
De 30 a 39 anys	230.328	125.448	159.862	285.310	515.638	0,96
De 40 a 49 anys	167.009	139.273	314.316	453.589	620.598	1,38
De 50 a 55 anys	86.544	92.296	149.582	241.879	328.423	1,28

(..) Dada confidencial, amb baixa fiabilitat o no disponible.

Font: Idescat.

Taula 6. Dones segons si tenen fills o no, nombre de fills desitjats i edat. Catalunya. 2018

	Sense fills	1 fill	2 fills i més	Total	Nombre mitjà de fills desitjats
Menys de 40 anys	139.584	157.970	670.084	967.638	1,85
Sense fills	139.584	75.319	382.100	597.004	1,63
Amb fills	..	82.651	287.984	370.634	2,19
De 40 anys i més	91.215	148.001	709.806	949.021	2,02
Sense fills	91.215	27.590	55.515	174.320	0,89
Amb fills	..	120.410	654.291	774.701	2,27
Total	230.799	305.971	1.379.890	1.916.659	1,93
Sense fills	230.799	102.910	437.615	771.324	1,47
Amb fills	..	203.061	942.275	1.145.335	2,24

(..) Dada confidencial, amb baixa fiabilitat o no disponible.

Font: Idescat.

Taula 7. Dones que han tingut menys fills dels desitjats segons el motiu més important d'aquest fet. Catalunya. 2018

	Dones	%
Soc massa gran per tenir més fills	27.799	7,4
No he tingut una parella adequada	26.720	7,1
Encara vull tenir més fills	61.039	16,2
Motius de salut	47.536	12,6
Motius econòmics	67.480	17,9
Motius laborals o de conciliació de la vida familiar i laboral	107.690	28,6
Altres motius	38.124	10,1
Total	376.388	100,0

Font: Idescat.

Taula 8. Dones per edat i convivència amb els pares. Catalunya. 2018

	Amb un progenitor	Amb tots dos progenitors	Total
De menys de 40 anys	136.461	210.464	346.924
De 40 anys i més	38.380	20.013	58.393
Total	174.841	230.477	405.318

Font: Idescat.

Taula 9. Dones que han tingut el primer fill biològic més tard del que consideren ideal, segons el motiu més important. Catalunya. 2018

	2018	%
Perquè no tenia una relació sentimental estable	126.428	25,4
Per raons de salut	63.925	12,8
Per raons laborals o de conciliació de la vida familiar i laboral	103.121	20,7
Per raons econòmiques	76.836	15,4
Perquè encara no estava preparada	81.639	16,4
Perquè la meua parella no volia encara tenir fills	17.933	3,6
Altres motius	28.055	5,6
Total	497.936	100,0

Font: Idescat.

Nota: Es té en compte les dones que han tingut el primer fill 2 anys més tard o més del que consideren ideal.

Taula 10. Dones que conviuen amb fills menors de 14 anys segons la persona que s'encarrega principalment de cada tasca de cura. Catalunya. 2018

	Dona entrevistada	Parella	Entrevistada i parella, igual	Una altra persona	Els fills ho fan sols	Total
Vestir-los	294.985	29.452	193.936	8.823	226.439	753.635
Banyar-los	264.768	59.347	215.862	5.899	207.758	753.635
Posar-los al llit	268.472	50.199	274.298	z	159.271	753.635
Decidir els àpats	474.799	37.246	206.840	15.799	18.950	753.635
Portar-los al metge o quedar-se amb ells quan estan malalts	423.938	50.521	241.506	29.983	7.686	753.635
Jugar amb ells	180.225	77.710	469.485	6.419	19.796	753.635
Ajudar-los amb els deures	310.527	52.531	339.020	9.821	41.735	753.635
Desplaçaments de casa a l'escola o llar d'infants i a l'inrevés	314.993	56.146	288.012	44.428	50.056	753.635
Comprar-los roba	447.338	20.407	273.604	3.672	8.614	753.635
Triar les extraescolars	213.087	35.138	455.767	z	47.114	753.635

	Dona entrevistada	Parella	Entrevistada i parella, igual	Una altra persona	Els fills ho fan sols	Total
Vestir-los	39,1	3,9	25,7	1,2	30,0	100
Banyar-los	35,1	7,9	28,6	0,8	27,6	100
Posar-los al llit	35,6	6,7	36,4	z	21,1	100
Decidir els àpats	63,0	4,9	27,4	2,1	2,5	100
Portar-los al metge o quedar-se amb ells quan estan malalts	56,3	6,7	32,0	4,0	1,0	100
Jugar amb ells	23,9	10,3	62,3	0,9	2,6	100
Ajudar-los amb els deures	41,2	7,0	45,0	1,3	5,5	100
Desplaçaments de casa a l'escola o llar d'infants i a l'inrevés	41,8	7,5	38,2	5,9	6,6	100
Comprar-los roba	59,4	2,7	36,3	0,5	1,1	100
Triar les extraescolars	28,3	4,7	60,5	z	6,3	100

z Dada no procedent

Font: Idescat.

Taula 11. Dones que conviuen només amb fills de 0 a 3 anys segons l'alternativa per a les tasques de cura. Catalunya. 2018

	No n'utilitza cap	Només escola infantil	Només avis o un altre familiar	Escola infantil i avis o un altre familiar	Altres alternatives	Total
Dones	28.264	28.377	23.409	28.498	29.634	138.181
%	20,5	20,5	16,9	20,6	21,4	100

Font: Idescat.

Taula 12. Dones segons si utilitzen o no mètodes anticonceptius en l'actualitat, tipus d'anticonceptiu i edat. Catalunya. 2018

	No fa servir anticonceptius	Fa servir anticonceptius	Anticonceptiu hormonal (píndola, anell, pegat, DIU hormonal, etc.)	DIU de coure	Preservatiu masculí	Lligadura de trompes o vasectomia	Altres mètodes	Total
Menys de 30 anys	157.990	294.010	149.561	5.958	122.973	..	15.518	452.000
De 30 a 39 anys	184.809	330.829	110.263	25.898	163.406	14.551	16.711	515.638
De 40 a 49 anys	256.983	363.615	138.353	28.946	142.879	41.214	12.224	620.598
De 50 anys i més	234.971	93.452	17.720	5.472	40.309	26.173	3.777	328.423
Total	834.754	1.081.905	415.897	66.274	469.567	81.938	48.229	1.916.659

(..) Dada confidencial, amb baixa fiabilitat o no disponible.

Font: Idescat.

Nota metodològica

L'Enquesta de fecunditat proporciona informació sobre els factors determinants de la fecunditat actual i l'esperada en el futur. Els objectius de l'Enquesta són identificar els factors determinants de la fecunditat i proporcionar informació sobre els canvis en les estructures familiars, les relacions de parella, els elements que condicionen la decisió de tenir fills i els motius per no tenir-ne.

L'Enquesta de fecunditat és una operació de mostreig bietàpic estratificat, duta a terme per l'INE el 2018 dirigida a la població d'entre 18 i 55 anys. L'Idescat difon els resultats de la població femenina a Catalunya.

Més informació sobre aquesta activitat a www.idescat.cat/n3739

Servei de premsa Telèfon +34-93.557.30.50 premsa@idescat.cat

Totes les notes de premsa a www.idescat.cat/premsa